

102 . Dumbrava | Comuna: Unirea | Județ: Alba | Punct: Sit. nr. 2 - Dumbrava 1 | Anul: 2014

Anul: 2014

Cod RAN: 8194.02

Perioade: Preistorie, Evul Mediu, Perioada modernă

Epoci: Hallstatt, Perioada modernă, Epoca medievală târzie

Tipuri sit: locuire, descoperire izolată

Categorii sit: Neatribuit, Domestic

Autori: Matei Dan, Daniel Lucian Ene, Eugen Marius Paraschiv-Grigore, Ioana Paraschiv-Grigore, Alexandru-Mircea Rațiu, Vlad Rumega, Gabriel-Dan Balteș

Instituții: Muzeul de Istorie Turda, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia

Raport

Situl 2 (Dumbrava 1) de pe lotul 4 al Autostrăzii A10, sector Sebeș – Turda (km 53+700 – km 70+000), tronson km 59+050–59+250 se înscrie, din punct de vedere geografic, în Culoarul Turda – Alba Iulia, o subdiviziune a Depresiunii Transilvaniei.

Evaluarea teoretică (efectuată de specialiștii MNUAI în anii 2008 și 2013) și de teren (efectuată de specialiștii MNIR în perioada iunie–iulie 2014) a urmărit realizarea unei documentări de arhivă, cât mai complete, asupra diverselor categorii de surse istorico-arheologice (texte, fotografii, hărți, schițe etc.) și a referințelor bibliografice relevante, dar și a celor aerofotografice de arhivă, precum și realizarea unor observații directe pe teren (în perimetrul vizat), pentru identificarea zonelor susceptibile să conțină vestigii arheologice, având în vedere semnalările anterioare.

Situl a fost semnalat ca urmare a campaniei de diagnostic arheologic desfășurate în vara anului 2014, realizată de o echipă de specialiști din cadrul MNIR. Situl arheologic a fost localizat la sud de valea pârâului Dumbrava, pe prima terasă a acestuia. În fapt, autostrada traversează acest pârâu în zona km 59+500, prin intermediul unui viaduct.

Astfel, a fost delimitată o zonă de habitat, datată preliminar în epoca bronzului, fiind identificat un complex arheologic. Pe baza cantității de material ceramic și a resturilor de chirpici descoperit, s-a presupus prezența unor structuri de locuire. Situl arheologic a fost denumit convențional „Sit. nr. 2 – Dumbrava 1”.

Cercetările arheologice cu caracter preventiv, efectuate în toamna anului 2014, de-a lungul a 3 săptămâni, au confirmat prezența potențialului arheologic semnalat anterior, fiind identificate și investigate exhaustiv 33 complexe arheologice (un cuptor, două locuințe, gropi menajere, o groapă de lut și zece vetre), distribuite pe o suprafață de circa 3.521 mp, între km 59+050 – 59+250 ai viitoarei autostrăzi A10: Sebeș – Turda, tronson Inoc – Turda / lot 4.

Pentru a avea o imagine cât mai sugestivă asupra stratigrafiei generale a sitului de la Dumbrava 1, strategia inițială a inclus trasarea de secțiuni de aproximativ 15 × 2 m la baza primei terase a pârâului Dumbrava și a unor suprafețe de aproximativ 50 × 30 m pe prima terasă a pârâului, între km 59+100–59+250. În urma acestor acțiuni, toată suprafața sitului a fost cercetată.

Săpătura arheologică a început prin trasarea de secțiuni (S01–S08) în partea de nord a sitului, pentru delimitarea cât mai exactă a acestuia. Ulterior, au fost trasate suprafețe arheologice, având dimensiuni variabile în funcție de configurația terenului, în vederea identificării și cercetării complexelor arheologice. În total au fost trasate 15 secțiuni și patru suprafețe de dimensiuni variabile, ce au acoperit întreaga suprafață a sitului.

Unitățile de săpătură (suprafețe/secțiuni) au fost excavate aproape exclusiv manual, doar la decapare fiind folosit excavatorul, iar complexele au fost săpate manual, cu efectuarea constantă a observațiilor și înregistrărilor arheologice.

Astfel, la nivel general, a fost stabilită următoarea succesiune stratigrafică în cazul Sitului 2 – Dumbrava 1:

– Nivel de sedimente de culoare gri-închis (negricios), afânat, conține resturi vegetale, rare fragmente ceramice antrenate, situat de la nivelul de călcare (0), până la cota ce variază între $-0,20/0,25$ m;

– Nivel de sedimente de culoare galben, lutos, în care au fost identificate complexele, situat de la cota la care se termină nivelul de arătură $-0,20/0,25$ m, până la cota, ce variază între $-0,25/1,30$ m;

– Nivel de sedimente de culoare găbenă, lutos, cu incluziuni calcaroase, fără urme de intervenție antropică.

Într-o descriere preliminară sumară, descoperirile arheologice din cadrul sitului de la Dumbrava 1, se încadrează în categoria complexelor de habitat, încadrabile tipologic în epoca medievală (două locuințe semi-adâncite și un cuptor menajer). Pe lângă aceste complexe, au mai fost descoperite 19 gropi menajere ce pot fi încadrate cronologic în perioada primei epoci a fierului (Hallstatt timpuriu – cultura Gava, încadrarea făcându-se la o primă analiză vizuală a materialului arheologic descoperit în aceste complexe). Complexele CX24 – CX33 sunt vetre pentru prelucrat fierul, de formă aproximativ circulară în plan și lenticulară/albiată în secțiune și se pot data în perioada modernă (datarea se bazează pe baza unei pipe de lut descoperite în zona complexului CX27).

Informații suplimentare online

[Raportul 5416 din cronica.cimec.ro](https://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserv Cimec.ro](https://maps.cimec.ro)
